

VD-kommentar per 2025-08-31

Avser: Västerbottensteatern AB

Måluppfyllelse mot uppdrag i ägardirektiv och bolagsordning under perioden

(Beskriv hur bolaget arbetat mot uppdrag i ägardirektiv och bolagsordning under perioden. Redovisa mål i bolagets verksamhetsplan som relaterar till uppdrag i ägardirektiv – ange både verksamhetsmål och finansiella mål. Ange även i vilken utsträckning som målet uppfyllts, samt kommentera eventuella avvikelser.)

Uppdrag i ägardirektiv/bolags-ordning	Mål i verksamhetsplan samt indikatorer/resultatmått	Målnivå 2025	Bedömning/prognos om måluppfyllelse: <i>Kommer uppfyllas helt, Kommer uppfyllas delvis, Kommer inte uppfyllas</i>	Kommentar/avvikelser
Producera, presentera teater och annan scenisk konst i kommunen och länet	Strategiskt mål: Publiken <i>Västerbottensteaterns föreställningar lockar en större publik som är mer varierat sammansatt och som speglar hela samhället. Varje säsong tillkommer publik och deltagare som möter Västerbottensteatern för första gången.</i> Indikatorer: <ul style="list-style-type: none"> • Antal produktioner • Antal spelade föreställningar • Publikantal teaterföreställningar 	Antal produktioner 10 st Antal spelade föreställningar 335 st Publikantal 30 000	Kommer uppfyllas helt	Tom 250831 7 st 215 st 17 282 personer

Främja, Stärka och utveckla teater och annan scenisk konst i kommunen och länet	<p>Strategiskt mål: Kontexten Kulturupplevelser öppnar för nya världar, vidgar människors sinnen och är en nyckel för det demokratiska samtalet. Västerbottensteatern är en stark kulturpolitisk röst och en självklar del i samhällsutvecklingen, lokalt, regionalt och nationellt. Genom föreställningar, pedagogik och olika främjandeinsatser stärker, utvecklar, förnyar och tillgängliggörs teatern och scenkonsten i länet.</p> <p>Indikatorer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deltagarantal programaktiviteter 	Deltagarantal 17 000	Kommer uppfyllas helt	T o m 240831 6 392 personer
Teater- och scenverksamheten ska kännetecknas av kvalitet, mångfald, jämställdhet, tillgänglighet, attraktionskraft	<p>Strategiskt mål: Kvalitet Verksamheten vid Västerbottensteatern genomsyras av hållbarhet – ekologiskt, socialt och ekonomiskt. Vi verkar i ständig utveckling med fokus på kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet.</p> <p>Strategiskt mål: Kontexten Kulturupplevelser öppnar för nya världar, vidgar människors sinnen och är en nyckel för det demokratiska</p>		Kommer uppfyllas delvis	

	<p>samtalet. Västerbottensteatern är en stark kulturpolitisk röst och en självklar del i samhällsutvecklingen, lokalt, regionalt och nationellt. Genom föreställningar, pedagogik och olika främjandeinsatser stärker, utvecklar, förnyar och tillgängliggörs teatern och scenkonsten i länet.</p> <p>Indikatorer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Användning av checklista vid varje produktionsbeslut • Fysisk tillgänglighet beaktas vid våra egna arrangemang • Ljutförstärkning/syntolkning /textning • Beläggningsmål / produktion 	<p>Checklista som berör mångfald, jämställdhet och relevans används inför samtliga produktionsbeslut.</p> <p>Fysisk tillgänglighet beaktas vid våra egna arrangemang</p> <p>Tillgänglighet för publik med hörselnedsättning beaktas vid varje produktion</p> <p>Minst 5 olika föreställningar kommer att syntolkas</p> <p>Beläggningsmål / produktion uppnås</p>		<p>T o m 2024-08-31</p> <p>Har använts vid samtliga beslut</p> <p>Fysisk tillgänglighet och tillgänglighet för publik med hörselnedsättning har beaktats vid samtliga egna arrangemang</p> <p>Syntolkning har skett vid 5 olika föreställningar</p> <p>Varje produktion har bedömts och fått ett eget beläggningsmål.</p> <p>Beläggningsmål per produktion har satts och</p>
--	---	--	--	--

				<p>uppfyllts i 4 av 7 produktioner.</p> <p>Sammantaget ligger beläggningen på ca 60% av total publikkapacitet.</p>
Teatern ska särskilt främja berättande	<p>Indikatorer:</p> <ul style="list-style-type: none"> Besökare berättarfestivalen Övriga arrangemang med inriktning på berättande Deltagande i nationella och internationella nätverk 	<p>Besökare berättarfestivalen 8000</p> <p>Deltagare/publik övriga arrangemang 3000, inkl publik till berättarföreställningen När vår herre gjorde Bygdsiljum</p> <p>Aktivt deltagande 2 olika nätverk</p>	Kommer uppfyllas helt	<p>BF genomförs i oktober</p> <p>T o m 2025-08-31 3 681 deltagare</p>
Teatern ska verka för regionalt, nationellt och internationellt utbyte i form av samverkan, gästspel och tvärkulturella samarbeten	<p>Västerbottensteatern har flera samarbeten lokalt, interregionalt, nationellt och internationellt. Fokus för dessa samarbeten är både föreställningsutbyten och verksamhetsutveckling.</p> <p>Indikatorer:</p> <ul style="list-style-type: none"> Antal produktioner gästspel Samverkan med andra scenkonstinstitutioner, fria grupper och branschorganisationer 	<p>Antal produktioner gästspel 20 (exkl de gästspel som endast visas under Berättarfestivalen)</p> <p>Samverkan med 5 scenkonstaktörer</p> <p>Aktivt deltagande i Länsteatrarna och Svensk Scenkonst</p>	Kommer uppfyllas helt	<p>T o m 2025-08-31 7 produktioner</p> <p>Samverkan med 4 scenkonstaktörer</p> <p>Vbt har styrelserepresentation i bägge organisationerna</p>

<p>Västerbottensteatern ska med beaktande av ändamålet i bolagsordningen: Utveckla, förnya och tillgängliggöra den professionella teatern och scenkonsten</p>	<p>Strategiskt mål: Konsten <i>Konsten som presenteras av Västerbottensteatern är en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Relevant i samtiden, med målsättning att beröra alla som tar del av den.</i></p> <p>Indikatorer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Andel produktioner och projekt som arbetar med gränsöverskridande metoder • Andel nyproduktioner 	<p>1 produktion – Vad är våld</p> <p>Andel nyproduktion 40%</p>	<p>Kommer uppfyllas helt</p>	<p>Under genomförande under</p> <p>Samtliga produktioner planerar genomföras. Mäts vid årets slut</p>
<p>Västerbottensteatern ska med beaktande av ändamålet i bolagsordningen: Vara nära medborgarna genom att bedriva verksamhet i hela länet</p>	<p>Indikatorer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Andel föreställningar och programaktiviteter som sker utanför verksamhetsorten • Antal produktioner som turnerar • Antal projekt i länet 	<p>Andel föreställningar och programaktiviteter 33%</p> <p>7 produktioner turnerar</p> <p>Projektet Årets berättarkommun genomförs under 2025 i Vännäs</p> <p>Projekt genomförs på platser utanför verksamhetsorten.</p>	<p>Kommer uppfyllas helt</p>	<p>T o m 2025-08-31 43%</p> <p>Hittills har 5 produktioner turnerat.</p> <p>ÅBK Vännäs avslutat. Planering inför återstående två kommuner pågår.</p> <p>Berättarrazzior har genomförts i länet och ett nytt projekt där äldre skapar</p>

				berättarföreställning har startat upp i Saxnäs.
Västerbottensteatern ska med beaktande av ändamålet i bolagsordningen: Utveckla verksamhet för barn och unga	Indikatorer: <ul style="list-style-type: none"> • Andel föreställningar med barn och unga som målgrupp • Antal produktioner med barn och unga som målgrupp • Antal projekt/produktioner inom amatörteateruppdraget som har barn och unga som deltagare 	Andel föreställningar 45% 5 produktioner har barn och unga som målgrupp Inom amatörteateruppdraget är Västerbottensteatern en part i projektet LÄNK för unga ensembler. I årets sommarsteater medverkar minst 4 barn	Kommer uppfyllas helt	T o m 2025-08-31 Andel föreställningar 55% 4, ytterligare 1 i höst Länk genomfört 6 medverkande barn/ungdomar i sommarsteatern

Väsentliga händelser

Vårens stora produktion, Vid Arken kl 8, hade målgruppen barn och skolor. Föreställningen fick fina recensioner och uppskattning av publiken som tog del av den. Dock kan vi konstatera att skolorna i vårt uppdragsområde inte har tillräckliga resurser för att kunna köpa in produktionen, vilket också syns på beläggnings- och det totala ekonomiska resultatet. Det faktum att lärare och rektorer inte har ekonomiskt utrymme att arrangera Västerbottensteatern (eller andra professionella teatrar) föreställningar resulterar dels i att skolbarnen i Västerbotten inte får ta del av professionell scenkonst i den utsträckning som är önskvärd, dels att vi på sikt får svårt att leva upp till vårt uppdrag att prioritera barn och unga i vårt urval av produktioner.

Ökningen av evenemangstaxan för arrangemang på mark som tillhör Skellefteå kommun har en negativ påverkan på bolagets möjligheter att under kommande år bedriva sommarsteater i omfattning som sker idag när produktionskostnaderna ökar markant med vår nuvarande lösning på Medlefors park. Sommarsteatern är ett etablerat besöksmål för både Skelleftebor och tillresta från länet och resten av landet, inte minst 2024 och 2025 när vi gjorde en stor musikalsatsning med Spelman på taket.

Under våren har vi valt att låta några av de föreställningar med högt publiktryck som hade premiär under hösten 2024 fortsätta spela under våren 2025. Att en produktion kan leva under en längre tid är ett kvitto på relevans för publiken, men det gör också att de totala produktionskostnaderna under året balanseras upp.

Den anslagsförändring som skett med anledning av att leverans av teknikertjänster från Skellefteå Kulturhus AB upphörde har visat sig inte ge kostnadstäckning för bolagets behov. En analys av verksamhetsbehov kommer att genomföras för att identifiera eventuella organisationsförändringar med anledning av detta.

Beslutet i Regionala utvecklingsnämnden om fördelning av det statliga stödet, vilket innebar en sänkning på 0,17%, medför tillsammans med att övriga anslag inte uppräknats enligt tidigare indexmodell en negativ påverkan på ekonomin. Nya löneavtal har slutits på märket, vilket innebär en lönekostnadsökning som överstiger anslagsuppräknningen.

Den förändring som skett under början av 2025 i Skellefteå med konkurs och nu omstart i industrietablering riskerar, tillsammans med det osäkra läget globalt, också att påverka bolaget negativt.

Under augusti månad har årets sista tre nyproduktioner startat upp. Målsättningen är att vi med dessa i slutet av året har levererat såväl ett högt publikantal som uppmärksamhet i resten av landet för den scenkonst som vi producerar.

Resultatanalys och finansiella risker

Våra biljettintäkter når inte helt upp till budgeterad nivå, till en del beroende på svårigheter att, trots fina recensioner och bra publikmottagande, sälja föreställningen till länets skolor. De inledande spelveckorna av årets sommarteater innehöll både kyla och regn vilket gjorde att försäljningen gick trögt och spontanbesöken uteblev. Vår berättarföreställning med Tomas Andersson överträffar dock publikmålen. Övriga egenintäkter ligger på eller över budget vilket gör att vi sammantaget uppnår och överstiger budget. Offentliga bidrag matchar budgeterad nivå medan övriga rörelseintäkter ligger något under önskad nivå till följd av minskad sponsring. Sammantaget överstiger dock rörelseintäkterna budget med +283 tkr.

Produktionskostnaderna är i fas med budget medan såväl övriga externa kostnader som personalkostnader har positiva budgetavvikelser. Personalkostnaderna svarar för den nominellt största avvikelser (+2 221 tkr). Utmaningar i kompetensförsörjningen har gjort att samtliga

vakanser i organisationen har inte varit bemannade under våren. Vi kan konstatera att rekrytering tar tid, framför allt på teknikersidan men även för administrativa tjänster.

Bolaget redovisar därför ett plusresultat jämfört med budget för perioden på 3 382 tkr.

Ekonomisk prognos för innevarande räkenskapsår:

Biljetter till höstens produktioner har nyligen släppts till försäljning och vi förväntar oss att nå uppsatta prognoser utan större avvikelser. Organisationens är i stort sett fullt bemannad under hösten vilket gör att utfallet kommer att vara i fas med budgeterade personalkostnader. En genomarbetad årsprognos kommer att tas fram under september men nuvarande bedömning är att bolaget kommer att kunna redovisa ett nollresultat för året utan att, som budgeterats, ta reserver i anspråk. En kostnadsanalys för kommande år ger dock tydliga indikationer att detta inte kommer att kunna upprätthållas med nuvarande organisations- och produktionsnivå.

Framtiden

Planeringen för 2026 är i sin slutfas och det kommer för bolagets del att vara ett år som tar ytterligare kliv mot visionen om att vara Sveriges bästa länsteater för modig scenkonst. Vi kommer under det året att genomföra flera produktioner som jobbar interdisciplinärt och förnyar scenkonsten. Såväl produktioner som spelas på Saras scener och turné, som vår sommarteater kommer att göras i nya format och under våren gör vi en scenkonstproduktion i samarbete med Oscen som innebär ett nytt koncept, riktat gentemot en helt ny målgrupp med ungdomar i fokus. Årets stora nyproduktion med UngHästen som har Våld som tema lägger fokus på länet under 2026.

Vi kommer att genomföra två samproduktioner med Riksteatern parallellt som sedan spelas under 2026/2027. I planeringen har vi dockat in tillsammans med regionala och internationella arrangemang som Social Expo 26 i Skellefteå, den internationella berättarkonferensen FEST i Stockholm och Artic Arts Summit i Umeå. Våra redan pågående samarbeten med scenkonstinstitutioner fortsätter. Sammantaget är det ett modigt produktionsår som tar teatern ett stort kliv framåt verksamhetsmässigt och konstnärligt, och som förväntas skapa än större avtryck både regionalt och nationellt.

Implementeringen av metoder att vidga berättarperspektivet i bolaget pågår inom det pedagogiska, i publikutvecklingsarbetet och i produktionerna. Att hitta nya projekt där fler nya målgrupper tar del av vårt främjandearbete och berättarproduktioner kommer att vara en central del under 2026.

Bolagets hållbarhetsarbete har under året skett både inom ramen för kommunkoncernens övergripande arbete med CSRD, och inom ramen för produktionerna där vi inför metoder från den branschspecifika Theatre Green Book. Till det kommer också deltagande i nätverk med andra scenkonstinstitutioner. Utvecklingsarbetet med hållbarhet inom bolagets olika verksamhetsgrenar kommer att vara i fokus även under kommande år. När förändrade produktionssätt också initialt kräver merarbete och kompetensutveckling hoppas vi kunna söka särskild finansiering för delar av detta arbete.

Under ett antal år har vi konstaterat att förutsättningarna för länets arrangörer att köpa och ta emot våra teaterföreställningar har försämrats. I ett antal kommuner har finansieringen till föreningar reducerats kraftigt, vilket påverkar vårt uppdrag att bedriva verksamhet i hela länet. Det projekt som bolaget genomförde föregående år med inventering av arrangörernas behov tas kommande år vidare, utifrån de rådande förutsättningarna.

De ovan nämnda faktorerna gällande finansieringen av bolagets verksamhet, med hyvlingar och minskade anslag, och ökade kostnader i verksamheten, kommer att få en allt större påverkan under kommande år. En bedömning är att det under kommande år efter 2026 riskerar att få en tydlig bäring på möjligheterna att uppfylla uppdragets samtliga delar i nuvarande volym. Ett återinförande av uppräknig av anslagen enligt tidigare index är en nödvändighet för att minska den risken.

Under ett flertal år har bolaget successivt ålagts allt fler redovisningskrav och reglementen från såväl ägare som genom lagstiftning på nationell och EU-nivå. Till det kommer en ökad förväntan på att processer professionaliseras, vilket i sak är positivt men där ett bolag med begränsad omsättning inte har utrymme att säkra alla spetskompetenser i sin organisation. Den växande administrationen tar nu märkbart resurser från kärnuppdraget och riskerar att försvaga verksamhetens konstnärliga utveckling. På sikt kan också en ökad administration leda till en fokusförskjutning från strategisk verksamhets- och konstnärlig utveckling till administration, vilket på sikt kan försvaga både verksamhetens kvalitet och dess legitimitet.

Slutligen har vi identifierat en aktuell kulturpolitisk fråga som kan förmodas komma att påverka Västerbottensteatern såväl som andra kulturinstitutioner; frågan om kulturens roll i totalförsvaret och beredskapsarbetet. Att kultur och scenkonst är en del av totalförsvarets militära och civila beredskap finns det många röster som betonar. För bolaget blir det då viktigt att föra en aktiv dialog och påverkan i hur detta konkret kommer att gestalta sig.

Checklista för dokument som ska bifogas per augusti 2025:

Vi har lämnat in samtliga efterfrågade dokument tidigare.

	Verksamhetsplan för år 2025 (inklusive finansiella mål)
	Internkontrollplan för år 2025
	Uppföljning av verksamhetsplan per augusti 2025 (i förekommande fall)
	Uppföljning av internkontrollplan per augusti 2025 (i förekommande fall)

Datum: 2025-09-10

VD:s underskrift:

Challa Gustavsson